

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2011. október 27-én

tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: **A 2010. évi átfogó ÁSZ-ellenőrzéshez kapcsolódó intézkedési terv módosítása**

Iktatószám: 8391-3/2011. Melléklet: 3 db

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: Aladics Zoltán irodavezető

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Pénzügyi, Jogi és Ellenőrzési Bizottság	SZMSZ 1. sz. melléklet IV/C. 24. pont

Határozatot kapja: Állami Számvevőszék 7621 Pécs, József A. u. 10.

Tisztelt Képviselő-testület!

Önkormányzatunk képviselő-testülete 2011. március 31-i ülésén tárgyalta az ÁSZ-ellenőrzés tapasztalatai és intézkedési terv című előterjesztést. Az előterjesztés eredményeként képviselő-testület elfogadta a jelen előterjesztéshez mellékelte, az intézkedési tervet tartalmazó 43/2011. (III.31.) sz. határozatát. E határozat a vonatkozó előírásoknak megfelelően megküldésre került az Állami Számvevőszék Baranya Megyei Ellenőrzési Irodájának. Ezt követően 2011. július 5-én a mellékelte megkeresés érkezett az Állami Számvevőszéktől, melyben kezdeményezi az intézkedési terv felülvizsgálatát, konkretizálását.

A nyári ülésezési szünetre való tekintettel haladékat kértünk az intézkedési terv módosítására vonatkozóan, egyúttal személyes egyeztetést kezdeményeztünk az ellenőrzést végzőkkel annak érdekében, hogy maradéktalanul megfeleljünk az Állami Számvevőszék elvárásainak. A többszöri egyeztetések során végül az körvonalazódott, hogy az elvárásoknak akkor tudunk teljes körűen eleget tenni, ha korábbi határozatunk visszavonásával egyidejűleg szövegszerűen átvesszük a 2010. évi átfogó ÁSZ-ellenőrzés tapasztalatairól szóló jelentés megállapításait, javaslatait, melyeket korábbi előterjesztésünkhöz hasonlóan mellékelünk.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy fentiek figyelembevételével vonja vissza korábbi határozatát és fogadja el a jelen előterjesztéshez kapcsolódó határozati sort ezzel megfelelve az intézkedési terv pontosítására vonatkozó ÁSZ elvárásnak.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében, a pénzügyi, jogi és ellenőrzési bizottság javaslatainak figyelembevételével – a 2010. évi átfogó ÁSZ-ellenőrzéshez kapcsolódó intézkedési terv módosításáról szóló előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

I.

1. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon az önkormányzat gazdálkodásának 2005. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi javaslat végrehajtásáról.

II. Utasítja a jegyzőt, hogy:

1. gondoskodjon arról, hogy az Áht. 8/A. § (7) bekezdés előírása alapján a költségvetési rendelet tervezet költségvetési bevétele és kiadása ne tartalmazzon finanszírozási célú bevételeket, valamint finanszírozási célú kiadásokat,
2. készítsen az önkormányzat pénzállományának alakulásáról az Ámr. 201. § (1) bekezdésében előírtak szerint likviditási tervet,
3. intézkedjen az Áht. 15/A. § (1) bekezdése alapján valamennyi, nem normatív, céljellegű, működési és fejlesztési támogatás esetében a kedvezményezettek nevének, a támogatás céljának, összegének, a támogatással megvalósuló program megvalósítási helyének, továbbá az Áht. 15/B. § (1) bekezdésének megfelelően a pénzeszközei felhasználásával, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, a nettó öt millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó értékű – árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyoneértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó – valamennyi szerződés esetében a szerződések

megnevezésének, tárgyának, a szerződő felek nevének, a szerződés értékének, időtartamának az önkormányzat honlapján történő közzétételéről,

4. gondoskodik, hogy a költségvetési rendeletben és azok módosításaiban önkormányzati szinten mutassák be az Ámr. 36. § (1) bekezdésének h) pontjában foglaltak alapján a többéves kihatással járó európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztési feladat előirányzatait éves bontásban, illetve elkülönítve mutassák be az Ámr. 36. § (1) bekezdés 1) pontjában foglaltak szerint az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztések bevételeit és kiadásait,
5. írja elő a költségvetési tervezés és a zárszámadás készítési folyamat szabályozottsága érdekében az Ámr. 155-156. §-ban foglaltaknak megfelelően a saját bevételek (helyi adók, intézményi térítési díjak, egyéb szolgáltatási díjak) előirányzatai és a költségvetés megalapozását szolgáló helyi rendeletek összhangjának dokumentált ellenőrzését,
6. a gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályszerű végrehajtási feltételeinek kialakítása érdekében
  - a./ gondoskodik arról, hogy az ügyrend részletesen tartalmazza a gazdasági szervezet által ellátandó feladatokat, a vezetők és a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottak feladata- és hatáskörét, felelősségi körét, a helyettesítés rendjét, a szerven belüli és külső kapcsolattartás módját az Ámr. 20. § (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően,
  - b./ egészítse ki a leltározási szabályzatot az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának módjával az Áhsz. 37. § (4) és (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően,
  - c./ gondoskodik az önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzat elkészítéséről az Áhsz. 8. § (4) bekezdés c.) pontjában, illetve (16) bekezdésében, továbbá az Ámr. 81. § (6)-(8) bekezdésében foglaltak szerint,
  - d./ gondoskodik arról, hogy az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzata tartalmazza az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzéséért felelős személy meghatározását az Ámr. 155. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően,
  - e./ biztosítsa, hogy a számlarend tartalmazza a SZÁMV. tv. 161. § (2) bekezdés a-d) pontjai alapján minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését, a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát, a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet, valamint az Áhsz. 49. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az analitikus nyilvántartások formáját, tartalmát, vezetésének módját, a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetését, dokumentálásának módját,
  - f./ biztosítsa, hogy az Ámr. 156. § (2) bekezdésében előírtak, és az Ámr. 155. § (3) bekezdésében hivatkozott „Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók” alapján az ellenőrzési nyomvonal tartalmazza az adott tevékenység, feladat és a végrehajtásáért felelős szervezeti egység (személy) megnevezését, az ellenőrzési pontokat, az egyes tevékenység elvégzését igazoló dokumentum megnevezését, fellelhetési helyét a rendszerben,
  - g./ gondoskodik arról, hogy az Ámr. 157. § (1)-(4) bekezdésében foglaltaknak, illetve a „Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók”-nak megfelelően a kockázatkezelési szabályzat tartalmazza a kockázatok folyamatgazdáit, a válaszingtezkedések beépítését a folyamatba,

7. a belső ellenőrzés megfelelő működése érdekében
  - h./ gondoskodjon arról, hogy a társulással kötött megállapodásban rendelkezzenek a belső ellenőrzési vezető számára a Ber. 12. §-ában meghatározott tevékenységek ellátási módjáról a Ber. 4/A. § (2) bekezdésének előírása szerint, továbbá megállapodásban határozzák meg a belső ellenőrzési vezető személyét,
  - i./ kezdeményezze, hogy az éves ellenőrzési terv összeállítása az írásos véleményének figyelembevételével történjen a Ber. 32/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően,
  - j./ biztosítsa, hogy a belső ellenőrzési vezető vezessen nyilvántartást az elvégzett belső ellenőrzésekről a Ber. 32. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően,
8. gondoskodjon az önkormányzat gazdálkodásának 2005. évi átfogó ellenőrzései során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosításáról,
9. tájékoztassa – évente végzett számítások alapján – a képviselő-testületet az önkormányzat eladósodásának növekedésére figyelemmel arról, hogy a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségét az önkormányzat minden feltételek biztosítása mellett tudja teljesíteni,
10. az európai uniós források igénybevételére és felhasználására történt felkészülés szabályozottsága, szervezettsége érdekében
  - a./ egészítse ki a köztisztviselők munkaköri leírásait európai uniós fejlesztések lebonyolítási feladatainak részletezésével, illetve az azzal kapcsolatos ellenőrzési feladatokkal,
  - b./ írja elő az európai uniós fejlesztések projektmenedzseri tevékenységének ellátására külső szervezettel kötött szerződésekben az ellenőrzés, kapcsolattartás rendjét, a személyre szóló felelősségi szabályokat,
11. gondoskodjon arról, hogy kialakításra kerüljön az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi igénybevételének figyelési rendszere, továbbá biztosítsa azt, hogy az e-közigazgatási feladatokat ügyfelek általi igénybevétele rendszeresen értékelésre kerüljön,
12. egészítse ki az értékelési szabályzatot az értékelésért felelős munkakörökkel, az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzatát a döntéshozatalra jogosultak körével, beleértve az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközöket is,
13. egészítse ki a pénzügyi-gazdasági területen foglalkoztatott köztisztviselők munkaköri leírásait az elkészített pénzügyi-számviteli szabályzatokban meghatározott értékelési, ellenőrzési, selejtezési feladatokkal,
14. gondoskodjon a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásánál alkalmazott informatikai rendszer szabályozottságának biztosítása, a belső kontrolljainak működtetése érdekében
  - a./ a Számítástechnikai Védelmi Szabályzat az ASP rendszer működtetésével kapcsolatos feladatokkal történő kiegészítéséről,
  - b./ a hozzáférési jogosultságok ellenőrzéséről, a pénzügyi-számviteli rendszerből lekérhető ellenőrzési lista vizsgálatára felelős személy kijelöléséről és az ellenőrzés végrehajtásáról,

- c./ a pénzügyi-számviteli szoftvereket fejlesztő gazdasági társaság éles rendszerhez történő bármilyen típusú hozzáféréseinek a tiltásáról,
- d./ a pénzügyi-számviteli szoftver-változások ellenőrzésére, tesztelésére vonatkozó eljárások, azok mentési módjának, eljárás rendjének, felelőseinek szabályozásáról, az ellenőrzések, eljárások végrehajtásáról,
- e./ a pénzügyi-számviteli adatokról őrizzenek biztonsági másolatot a polgármesteri hivatalban.

Határidő: azonnal, illetve értelem szerint

**Felelős: Polics József polgármester
dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző**

III. A képviselő-testület a 43/2011. (III.31.) sz. határozatát visszavonja.

Komló, 2011. október 20.

Polics József
polgármester

KOMLÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉTŐL _____

K I V O N A T

a képviselő-testület 2011. március 31-i ülésének
jegyzőkönyvéből

Tárgy: ÁSZ ellenőrzés tapasztalatai és intézkedési terv

43/2011. (III.31.) sz. h a t á r o z a t

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztése, valamint a pénzügyi, jogi és ellenőrzési bizottság javaslatainak figyelembevételével – megtárgyalta a 2007-2010. évi időszakot felölelő átfogó ÁSZ ellenőrzés tapasztalatairól szóló tájékoztatót és intézkedési tervet.

1. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy terjessze a képviselő-testület elé a jegyző által előkészített, az Áht. 118. §-ban előírt mérlegek, kimutatások tartalmának meghatározásáról szóló rendelet tervezetét.

Határidő: 2011. május 31.

Felelős: Polics József polgármester
dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

2. A képviselő-testület utasítja a jegyzőt, hogy az ellenőri javaslatoknak megfelelően egészítse ki a pénzkezelési szabályzatot, illetve a feladatellátásban résztvevő ügyintézők munkaköri leírásait.

Határidő: 2011. május 31.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

3. Utasítja a jegyzőt, hogy a kisebbségi önkormányzatok pénzgazdálkodása, operatív gazdálkodása tekintetében tekintse át a vonatkozó szabályzatokat és az ellenőri jelentés megállapításainak és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően pontosítsa a kisebbségi önkormányzatok gazdálkodásával összefüggő szabályokat, feladatokat.

Határidő: 2011. május 31.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

4. Utasítja a jegyzőt, hogy a leltározási szabályzatot terjessze ki a kezelésre átadott eszközök leltározására.

Határidő: 2011. május 31.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

5. A képviselő-testület tudomásul veszi, hogy a 2006. évi zárszámadási rendelethez kapcsolódó korábbi megállapításokat már nem lehet végrehajtani a lezárt időszakra való tekintettel.

6. Utasítja a jegyzőt, hogy az 1./ sz. határozati pontban szereplő szabályozás összeállítása során az Áht. 8/A. § (7) bekezdésének előírása alapján gondoskodjon arról, hogy a költségvetési rendelet tervezet költségvetési bevétele és költségvetési kiadása ne tartalmazzon finanszírozási célú bevételeket, valamint finanszírozási célú kiadásokat.

Határidő: értelem szerint

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

7. Utasítja a jegyzőt, hogy az önkormányzat pénzállományának alakulásáról az Ámr. 201. § (1) bekezdésében előírtak szerint készítsen likviditási tervet, melyet legalább a féléves és háromnegyed éves beszámoló előterjesztésével párhuzamosan aktualizáljon.

Határidő: 2011. május 31., illetve értelem szerint

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

8. Utasítja a jegyzőt, hogy az Áht. 15/A. § (1) bekezdés, valamint 15/B. § (1) bekezdés által szabályozott közzétételi kötelezettség maradéktalan teljesülése érdekében vizsgálja felül a hatályos helyi szabályozást, eljárásrendet és munkaköri leírásokat.

Határidő: 2011. június 30.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

9. Az 1. sz. határozati pontban szereplő szabályozás kialakításánál biztosítsa az Ámr. 36. § (1) bekezdésében foglalt Európai Unió forrásokkal támogatott fejlesztések bevételi és kiadási tételeinek, valamint több éves kihatásának elkülönített bemutatását.

Határidő: értelem szerint

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

10. Utasítja a jegyzőt, hogy a gazdálkodási, pénzügyi-számviteli és folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályszerű végrehajtási feltételeinek kialakításáról gondoskodjon. Ezen belül végezze el a gazdasági ügyrend, a leltározási szabályzat, az önköltség-számítási szabályzat, eszközök hasznosítási és selejtezési szabályzata, eszközök és források értékelési szabályzata, a számlatükör, illetve a számlarend, a FEUVE szabályzat, a kapcsolódó ellenőrzési nyomvonal, a kockázatkezelési szabályzat, továbbá a költségvetési tervezés és zárszámadás készítési folyamat helyi szabályozásának hatályos jogszabályoknak megfelelő rendszeres aktualizálását és a szükséges változtatások átvezetését a munkaköri leírásokon.

Határidő: jogszabályváltozást követő 60 napon belül,
illetve minden év március 31-ig

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

11. Utasítja a jegyzőt, hogy tekintse át a belső ellenőrzéssel kapcsolatos szabályozást és annak módosításával biztosítsa a megfogalmazott javaslatok maradéktalan érvényesítését.

Határidő: 2011. június 30.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

12. Utasítja a jegyzőt, hogy a költségvetési koncepció benyújtásával egyidejűleg tájékoztassa a képviselő-testületet a hosszú lejáratú adósságot keletkeztető tőke- és kamatfizetési kötelezettségről, illetve annak lehetséges finanszírozási módjáról.

Határidő: értelem szerint

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

13. Utasítja a jegyzőt, hogy az uniós források igénybevételével foglalkozó helyi szabályozást egészítse ki a javaslati sorban szereplőkkel.

Határidő: 2011. június 30.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

14. Utasítja a jegyzőt, hogy alakítsa ki az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer figyelési rendszerét, továbbá az ügyfelek általi igénybevétel rendszeres értékelését.

Határidő: 2011. III. negyedévtől negyedévente

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

15. Utasítja a jegyzőt, hogy intézkedjen a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásánál alkalmazott informatikai rendszer szabályozottságának biztosítása, belső kontrolljainak működése érdekében a vonatkozó szabályzatok és megkötött megállapodások pontosításával, kiegészítésével.

Határidő: 2011. június 30.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

K.m.f.

Polics József s.k.

polgármester

dr. Vaskó Ernő s.k.
címzetes főjegyző

A kiadmány hitelül:

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

FŐCSOPORTFŐNÖK-HELYETTES

Önkormányzatokat Ellenőrző Osztály

2 SZ. MELLÉKLET

Komló Városi Polgármesteri Hivatal Pénz- és Vagyongazdálkodási Iroda	
Érk.: dátum:	szám: 33448
Ikt.: 2010. JÚL 05.	szám: 2391-2
Mell.:	Üi.: Alacsony

Ikt.szám: V-3023-7/1/6/2010.

Ügyintéző: Fejszák Tamás

Polics József úr,
polgármester

Komló Város Önkormányzata

Komló
Városház tér 3.
7300

Tisztelt Polgármester Úr!

Köszönettel vettem Komló Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzése során készített számvevői jelentésben feltárt hiányosságok megszüntetésére összeállított intézkedési tervet.

Felhívom a figyelmét, hogy az intézkedési terv 10. pontjában meghatározott feladat, miszerint a jegyző végezze el a felsorolt, gazdálkodási, pénzügyi-számviteli és folyamatba épített ellenőrzési feladatokat érintő szabályzatok jogszabályoknak megfelelő rendszeres aktualizálását a jogszabályváltozást követő 60 napon belül, nem biztosítja a számvevői jelentésben a jegyzőnek tett 5. és 6. számú javaslatokban megfogalmazott konkrét szabályozási követelmények meghatározását. Továbbá az intézkedési terv 15. pontjában a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásánál alkalmazott informatikai rendszer szabályozottságának biztosítása, belső kontrolljainak működtetése érdekében a szabályzatok, megállapodások pontosítására, kiegészítésére vonatkozó intézkedés nem konkretizálja a teendőket a számvevői jelentésben a jegyzőnek tett 14. számú javaslatban foglaltak realizálására. A javaslatok hasznosítására irányuló egyértelmű feladat meghatározás, számonkérhető feladatellátás érdekében szükségesnek tartom a feladatok konkretizálását a számvevői jelentés jegyzőnek tett 5., 6., 14. számú javaslatainak megfelelően.

Az intézkedési terv nem tartalmaz ezen túl intézkedést a jegyzőnek tett 8. számú javaslat ellenére – amennyiben azokat még nem valósították meg – az Önkormányzat gazdálkodásának

---

2005. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által a jegyző részére tett és a 2010. évi számvevői jelentésben nem teljesülteként rögzített azon szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosítására, amelyek a költségvetést módosító rendelettervezetek és a zárszámadási rendelettervezetek szerkezetére, tartalmi követelményeire irányultak. Ehhez kapcsolódva az intézkedési terv 5. pontjában írtakat – miszerint „a 2006. évi zárszámadási rendelethez kapcsolódó korábbi megállapításokat már nem lehet végrehajtani a lezárt időszakra tekintettel” – illetően felhívom a figyelmet, hogy a 2010. évi ellenőrzésünk során a korábbi ÁSZ javaslatok hasznosulását főszabály szerint az intézkedési terv szerinti határidőig, illetve a gazdasági esemény első előfordulását tekintve vizsgáltuk. Amennyiben a gazdálkodási rendszer 2010. évi ellenőrzéséről készült számvevői jelentésben rögzített, nem hasznosult korábbi javaslatokat azóta sem hasznosították, továbbra is indokolt az erre vonatkozó intézkedések megtétele, amit a jegyzőnek tett 8. számú javaslat is megfogalmaz.

Az intézkedési terv fentiek szerinti módosításával, kiegészítésével és az intézkedési terv végrehajtásával a megállapított hibák megszüntethetők, az abban foglaltak megvalósítását a későbbiekben – az Állami Számvevőszék évenkénti ellenőrzési tervének figyelembevételével – ellenőrizzük.

Budapest, 2011. június „12 „

Tisztelettel:

Csecserits Imréné
Csecserits Imréné
vizsgálatvezető

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

Komló Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Ötv. 92. § (1) bekezdése, az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3) bekezdése, valamint az Áht. 120/A. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatok gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. Az ellenőrzésre az Országgyűlés illetékes bizottságai részére is átadott, országosan egységes ellenőrzési program szerint került sor.

Az Állami Számvevőszék a stratégiájában foglalt célkitűzéseknek megfelelően a helyi önkormányzatok költségvetési gazdálkodási rendszerének ellenőrzését a 2007. évben megújított, teljesítmény-ellenőrzési elemekkel kiegészített ellenőrzési program alapján folytatja a 2010. évben.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az Önkormányzat:

- milyen módon biztosította a költségvetési és a pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során, valamint változott-e a hiányzó bevételi források pótlásában a finanszírozási célú pénzügyi műveletek jelentősége, hatása;
- eredményesen készült-e fel a szabályozottság és a szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, megvalósította, működtette-e a támogatott célkitűzést, továbbá biztosította-e az elektronikus közszolgáltatás feltételeit, a gazdálkodási adatok közzétételével a gazdálkodás nyilvánosságát;
- megfelelően kialakította-e és működtette-e a belső kontrollokat a költségvetés tervezés, a gazdálkodás és a zárszámadás készítés, valamint a belső ellenőrzés folyamatában, továbbá;
- megfelelően hasznosították-e a korábbi számvevőszéki ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi¹ és célszerűségi javaslatait.

Az ellenőrzés típusa: átfogó ellenőrzés, amely – egy ellenőrzés keretében – meghatározott területekre összpontosítva alkalmazza a szabályszerűségi, valamint a teljesítmény-ellenőrzés jellemzőit.

---

¹ A törvényi előírások betartásának elmulasztásakor a részletes megállapítások fejezetben egységesen a törvénytértés megjelölést alkalmazzuk, mivel az ÁSZ nem tehet különbséget a törvényi előírások között.

Az ellenőrzött időszak: az 1., 2. programpontok tekintetében a 2007-2009. évek és 2010. I. félév, a 3. ellenőrzési programpontnál a 2009. év és 2010. I. félév. A 4. programpontnál az önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2005. évi átfogó ellenőrzéséről készített jelentésben rögzített javaslatok megvalósítását, hasznosítását, valamint a 2006-2010 között végzett további ellenőrzések során megfogalmazott javaslatok végrehajtása érdekében a 2006-2010. I. félév közötti időszakban tett intézkedéseket ellenőrizzük.

Komló város lakosainak száma 2010. január 1-jén 26 340 fő volt. A 2006. évi önkormányzati képviselő és polgármester választást követően az Önkormányzat 24 tagú Képviselő-testületének munkáját hat állandó bizottság segítette. A helyi önkormányzat mellett a 2006. évi önkormányzati képviselő és polgármester választásokat követően öt² kisebbségi önkormányzat működött. A jegyző személye a 2003. évben változott.

Az Önkormányzat feladatainak végrehajtása érdekében a 2007. évben 17, a 2009. évben 10 költségvetési intézményt működtetett, amelyekből a 2007. évben öt önállóan gazdálkodó, a 2009. évben öt önállóan működő és gazdálkodó volt. A feladatok ellátásában a 2007. évben 12 a 2009. évben 11 gazdasági társasága vett részt. Az Önkormányzat az éves költségvetési beszámolója szerint a 2009. évben 5609 millió Ft költségvetési bevételt ért el, és 4757 millió Ft költségvetési kiadást teljesített. A teljesített költségvetési bevételek 15,1%-kal, a költségvetési kiadások 31,4%-kal maradtak el a 2007. évben teljesített költségvetési bevételektől és kiadásoktól a teljesített működési célú bevételek és kiadások 6,3%-os és 17,5%-os, a teljesített felhalmozási célú költségvetési bevételek és kiadások 30,2%-os és 79,7%-os csökkenése következtében. Az Önkormányzat 2009. december 31-én a könyvviteli mérleg szerint 8904 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Az Önkormányzat vagyona a 2007. év végi állományhoz viszonyítva 6,6%-kal csökkent, ezen belül 91,7%-kal a beruházások állománya a szennyvízközmű beruházás miatt, mert aktiválásakor³ az aktivált érték 90,8%-a kikerült könyvviteli nyilvántartásaiból, valamint majdnem megkét-szereződött (89,4%-kal emelkedve 3153 millió Ft-ra nőtt) a kötelezettségek állománya a 2008. évben kibocsátott 1500 millió Ft-os kötvény hatására. Az összes költségvetési bevétel 22,1%-át a saját bevétel, illetve 10,4%-át a helyi adó bevétel biztosította a 2009. évben. A helyi adóbevétel összes költségvetési bevételen belüli aránya a 2007. évihez viszonyítva 1,1 százalékponttal nőtt. Az összes költségvetési kiadásból a felhalmozási célú kiadás részaránya a 2007. évhez viszonyítva a 2009. évre 19,4 százalékponttal csökkent, a 2009. évben 8,2% volt. A teljesített felhalmozási célú költségvetési kiadások részarányának csökkenését az európai uniós forrással, hazai támogatás igénybe vételével megvalósult fejlesztésekre teljesített kifizetések csökkenése okozta. A 2010. évi költségvetési rendeletben 6612 millió Ft költségvetési bevételt és 7004 millió Ft költség-

² cigány, görög, horvát, német, ukrán kisebbségi önkormányzat

³ A szennyvízközmű beruházást hét települési önkormányzat részvételével és az Önkormányzat gesztorálásával bonyolították le. A beruházás aktiválása (2195,8 millió Ft) után az Önkormányzat vagyona 1993,2 millió Ft-tal – a részvevő önkormányzatok tulajdonába adott beruházási értékkel – csökkent.

vetési kiadást irányoztak elő. A Polgármesteri hivatalban dolgozó köztisztviselők száma 2007. január 1-jén 89 fő, 2009. december 31-én 80 fő volt, a költségvetési intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak száma 2007. január 1-jén 771, 2009. december 31-én 666 fő volt. Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatokat, mutatószámokat az 1–3. számú mellékletek tartalmazzák.

Az Önkormányzat költségvetési és pénzügyi helyzetét az elemző eljárás módszerével vizsgáltuk. E körben elemeztük a költségvetés egyensúlyi helyzetének alakulását, a tervezett és teljesített költségvetési, pénzügyi hiány okait, a hiány finanszírozásának tervezett és teljesített módját, az önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulását az eladósodás és a likviditás szempontjából.

Teljesítmény-ellenőrzés módszerével vizsgáltuk, és eredményesség szempontjából értékeltük az Önkormányzat benyújtott pályázatait kapcsolódását a Képviselő-testület által meghatározott fejlesztési célkitűzésekhez, valamint felkészültségét a belső szabályozottság, szervezettség terén az európai uniós forrásokra vonatkozó pályázati felhívások figyelésére, a pályázatok készítésére, és a lebonyolítására. Értékeltek továbbá egy támogatási szerződésben rögzített célkitűzés (számszerűsíthető eredmények, indikátorok) megvalósításának eredményességét. Az ellenőrzés során felmértük, hogy az elektronikus közigazgatási szolgáltatások működtetése érdekében milyen intézkedéseket tettek, továbbá biztosították-e a közérdekű gazdálkodási adatok meghatározott körének honlapon történő közzétételét.

A költségvetési gazdálkodás belső kontrolljainak ellenőrzése során vizsgáltuk, hogy a Polgármesteri hivatalban a költségvetés tervezés, a gazdálkodás, és a zárszámadás készítés folyamatában a belső kontrollok kialakítása és működése megfelelő biztosítékot ad-e a gazdálkodási feladatok szabályszerű ellátására. Felmértük és minősítettük a költségvetés tervezés, a gazdálkodás, és a zárszámadás készítés feladataival, továbbá a pénzügyi-számviteli területen az informatikával kapcsolatosan kialakított kontrollok megfelelőségét, valamint azok működésének megfelelőségét. A vizsgálat során értékeltük a belső ellenőrzés szabályozottságát, működési feltételeinek kialakítását, meghatározását, továbbá működésének megfelelőségét.

A Polgármesteri hivatalban értékeltük a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő belső kontrollok működésének megfelelőségét, ennek keretében ellenőriztük a szakmai teljesítés igazolására és az utalvány ellenjegyzésére kialakított kontrollok végrehajtását.

Az ellenőrzést a következő, kiemelt kockázatuk alapján kiválasztott⁴ kifizetések-re folytattuk le⁵:

- az államháztartáson kívülre teljesített működési és felhalmozási célú pénz-eszköz átadásokra,
- az állományba nem tartozók megbízási díjaira, továbbá
- a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokra.

Az ellenőrzés hatékony elvégzése céljából a vizsgálandó területek kiválasztása során a kockázatokon alapuló megközelítés érvényesült, ezáltal az ellenőrzési erőforrásokat azokra a területekre fókuszáltuk, amelyeken a korábbi ellenőrzési tapasztalatok figyelembevételével legnagyobb a hibák előfordulási valószínűsége. Az ellenőrzési erőforrások ilyen típusú összpontosításával minimálisra csökkenthető a kívánt ellenőrzési bizonyosság eléréséhez szükséges időráfordítás.

A pénzügyi-számviteli folyamatokban alkalmazott belső kontrollok kialakításának és működésének ellenőrzésére a vizsgált három terület 2009. évi könyvviteli tételeiből területenként egyszerű véletlen mintát vettünk. A kijelölt gazdasági eseményre elvégzett megfelelőségi tesztek alapján értékeltük a kontrollok működésének megfelelőségét a vizsgált három területre külön-külön, majd összefoglalóan⁶. A helyszíni ellenőrzés megállapításainak részletes dokumentálását megfelelőségi tesztlapokon, ellenőrzési munkalapokon biztosítottuk. Ezeken a teszt- és munkalapokon a minősítés alapjául szolgáló kérdések és a vonatkozó konkrét jogszabályhelyek megjelölése mellett értékeltük a kialakított belső

⁴ Az önkormányzatok kiemelt előirányzataira vonatkozóan, a vertikális folyamatokra elvégeztük a kockázatok becslését, amelynek eredményeként határoztuk meg a magas kockázatú területeket.

⁵ A korábbi ellenőrzési tapasztalataink szerint ezeken a területeken a jegyzők nem, vagy hiányosan szabályozták a megbízás, megrendelés indokoltságának, szükségességének elbírálására, igazolására, valamint a teljesítések dokumentálására, a kiadások jogosultságának, összecszerűségének ellenőrzésére irányuló kontrollokat. További kockázatot jelentett, ha a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási munkák 50 ezer Ft alatti megrendeléseire vonatkozóan a jegyzők nem alakították ki a kötelezettségvállalások rendjét és nyilvántartási formáját, valamint a szabályozás elmulasztása esetén nem történt meg az írásbeli kötelezettségvállalás és annak az ellenjegyzése sem.

⁶ A vizsgált három terület egyedi értékelési pontszámait a területek költségvetési súlyával arányosan összegeztük.

kontrollokban rejlő kockázatokat⁷ és a kialakított kontrollok működésének megfelelőségét⁸.

Az ÁSZ korábbi ellenőrzési javaslatai alapján tett intézkedéseket, illetve azok megvalósítását utóellenőrzés keretében vizsgáltuk. A gazdálkodási rendszer korábbi átfogó ellenőrzése során megfogalmazott javaslatok végrehajtására tett intézkedések megvalósítását ellenőriztük, az egyéb számvevőszéki ellenőrzések során tett javaslatok esetében pedig a kiadott intézkedéseket tekintettük át.

A helyszíni ellenőrzés során kitöltött – az ellenőrzést végző számvevő és a Polgármesteri hivatal felelős köztisztviselője által aláírt – ellenőrzési munkalapot, azok kitöltési útmutatóit, továbbá a megfelelőségi tesztek dokumentumait a polgármester részére a számvevői jelentéssel egyidejűleg átadtuk.

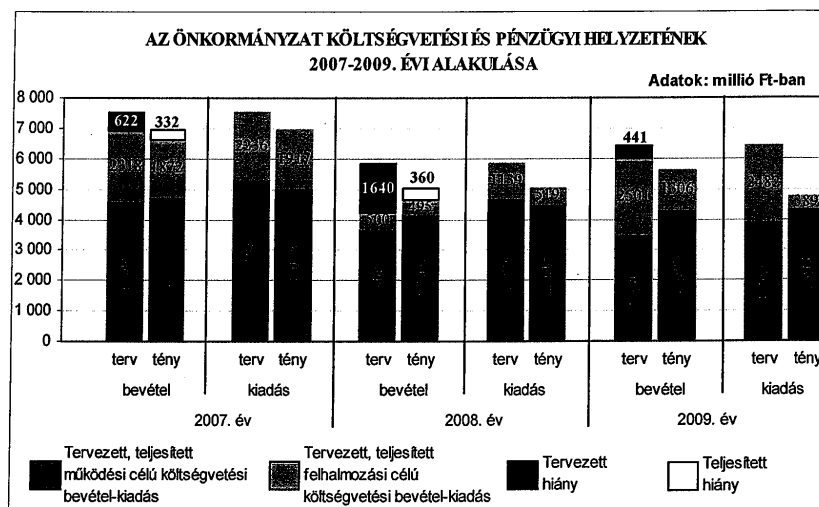
---

⁷ A kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatot alacsonynak minősítettük, ha a kontrollok – végrehajtásuk esetén – megfelelő védelmet nyújtottak a hibák bekövetkezése ellen. Közepesnek minősítettük a belső kontrollokban rejlő kockázatot, amennyiben a kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtottak. Magasnak értékeltük a kockázatot, ha a kontrollok – kialakításuk hiányában, vagy hiányos kialakításuk miatt – nem nyújtottak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben.

⁸ A kontrollok működésének megfelelőségét kiválónak értékeltük abban az esetben, ha azok működése – esetleges kisebb, az egységesen meghatározott követelményrendszerben foglalt mértéket el nem érő hiányosságoktól eltekintve – megfelelt a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak és a legmagasabb szintű elvárásoknak. Jónak minősítettük a kontrollok működését, ha a megállapított kisebb (tolerálható mértékű) hiányosságok nem veszélyeztették az ellenőrzött terület hibáinak megelőzését és kijavítását. Amennyiben a kontrollok működésében túl sok hiányosság fordult elő ahhoz, hogy a kontrollok biztosítsák a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását és ezáltal veszélyeztették az eredményes, megbízható működést, a kontroll működésének megfelelősége gyenge minősítést kapott.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az Önkormányzatnál a 2008. évben a tervezett költségvetési bevételek és kiadások főösszege csökkent, a 2009-2010. években nőtt az előző évhez képest. Az Önkormányzat 2007-2010. évi költségvetési rendeleteiben a költségvetési bevételek és kiadások nem voltak egyensúlyban, mivel a tervezett költségvetési bevételek nem nyújtottak fedezetet a tervezett költségvetési kiadásokra. A 2007-2010. években a tervezett működési célú költségvetési kiadásokra nem nyújtottak fedezetet a tervezett működési célú költségvetési bevételek. A tervezett felhalmozási célú költségvetési kiadások csak a 2008. évben haladták meg a felhalmozási célú bevételek előirányzatát. Az Önkormányzat a 2007-2010. évi költségvetési rendeleteiben a **költségvetési egyensúly** biztosítására, a költségvetési hiány finanszírozásához a 2008-2010. években likviditási hitelek-, illetve a 2007. évben hosszú lejáratú felhalmozási célú hitelek felvételét, valamint a 2008. évben működési és fejlesztési célú kötvény kibocsátását tervezte. Továbbá a 2007-2009. évi költségvetési rendeleteiben intézkedéseket fogadott el az intézményi megtakarítások ösztönzése és a költségvetési hiány csökkentése érdekében. Az Önkormányzat a 2007-2010. évi költségvetési rendeleteiben a költségvetés kiadási és bevételi főösszegének megállapításakor az Áht. előírásai ellenére finanszírozási célú pénzügyi műveletet is figyelembe vett költségvetési hiányt módosító költségvetési kiadásként, illetve bevételként.

Az Önkormányzatnál a 2007-2008. években a **költségvetés teljesítése** során a teljesített költségvetési bevételek nem nyújtottak fedezetet a teljesített költségvetési kiadásokra. A 2009. évben a tervezett költségvetési hiánnyal szemben bevételi többlet keletkezett, amelyhez hozzájárult a Képviselő-testület hiányt mérséklő intézkedései, az európai uniós pályázatokra beérkezett előlegek va-

lamint a kötvénykibocsátásból fel nem használt pénzeszközök is. Az Önkormányzat a 2007-2009. évi költségvetések végrehajtása során a folyó működési kiadások finanszírozása érdekében két rulírozó hitelt vett fel hazai pénzintézet-től a 2008-2009. években. A számlavezető pénzintézettől a 2007. évben két hosszú lejáratú fejlesztési célú hitel felvételére került sor, amelyek a 2006-2007. évi fejlesztési mérlegekben keletkezett hiányok fedezésének céljait szolgálták. Ezeken felül az Önkormányzat a 2008. évben 1500 millió Ft összegű, svájci frank alapú, 20 éves lejáratú, változó kamatozású – a pályázati saját erő biztosításának, a fejlesztési hitelek kiváltásának, a folyószámlahitel terhére megelőlegezett adósságrendezési-, struktúraváltási- és intézmény-megszüntetési feladatok forrásai biztosításának a fedezetére – kötvényt bocsátott ki. Az Önkormányzat hitelfelvételeiből és a kötvénykibocsátásból eredő összes adósságállománya a 2009. év végén 2491 millió Ft volt.

Az Önkormányzatnál a folyószámlahittel zárt napok száma folyamatos emelkedést mutatott és a 2009. évben egy nap kivételével minden nap folyószámlahitel felhasználás történt. A folyószámlahitel évenkénti átlagos állománya a 2007. évi 83,3 millió Ft-hoz képest a következő három évben a 4-6-szorosára emelkedett. A 2007-2009. években a folyószámlahitel év végi vissza nem fizetett állománya és a 2008. évi kötvénykibocsátás miatt folyamatosan csökkent. A jegyző a 2007-2009. években nem készítette az Ámr.₁ előírása ellenére az Önkormányzat pénzállományának alakulásáról likviditási tervet. Az Önkormányzat **pénzügyi helyzete** a fizetőképességének 2007-2009. évek közötti javulása ellenére – a hitelfelvételek és a kötvénykibocsátás miatti eladósodás fokozódása következményeként – összességében kedvezőtlenül alakult.

Az Önkormányzat a 2007-2010. évekre vonatkozó fejlesztési célkitűzéseit gazdasági programjában, ágazati, szakmai fejlesztési koncepcióiban határozta meg. A programok, koncepciók a fejlesztési célkitűzések megvalósításának pénzügyi forrásait megnevezték, kiemelten az **európai uniós** pályázati lehetőségeket. Az Önkormányzat a 2007-2010. I. félév között európai uniós forrásokkal összefüggő fejlesztési feladatokról – pályázatot eredményező – döntést 14 alkalommal hozott, amelyből tíz támogatásban részesült, kettőt elutasítottak és kettő elbírálása 2010. június végéig még nem fejeződött be. Az Önkormányzatnál a 2007-2009. években támogatásban részesült **pályázatok**, 1924,8 millió Ft-nyi tervezett kiadását 75,4%-ban európai uniós támogatásból, 8,5%-ban kormányzati társfinanszírozásból, 3,4%-ban EU önerő alaphból és 12,7%-ban saját forrásból tervezték megvalósítani. Az Önkormányzatnál nem vették figyelembe a 2007., a 2009. és a 2010. évi költségvetési rendeletekben az Ámr.₁-ben foglaltakat, mert nem mutatták be a többéves kihatással járó európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztési feladat előirányzatait éves bontásban, valamint nem vették figyelembe a 2007-2010. évi költségvetési rendeletekben az Ámr.₁-ben előírtakat, mivel elkülönítetten nem ismertették az európai uniós támogatással megvalósuló programok, projektek bevételeit és kiadásait.

Az **európai uniós források** igénybevételének és felhasználásának önkormányzati szintű feladatait a jegyző a 2009. évben kiadott pályázati szabályzatban és a köztisztviselők munkaköri leírásaiban határozta meg. Az Önkormányzatnál kijelölték az európai uniós forrásokra vonatkozó pályázatokkal összefüggésben a Polgármesteri hivatalon belül, az önkormányzati szintű pá-

lyázatkoordinálás feladata ellátásának, valamint az önkormányzati szintű pályázat nyilvántartás vezetésének felelősét, továbbá annak módját. A pályázati szabályzat tartalmazta az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyeléssel, pályázatkészítéssel és az európai uniós forrással támogatott fejlesztés lebonyolításával kapcsolatos eljárási rend meghatározását, illetve a projektek belső ellenőrzésével kapcsolatos szabályokat. A felelős személyek munkaköri leírásaiban az elvégzendő lebonyolítási (projektmenedzseri) feladatok nem kerültek beépítésre és nem szerepelt bennük az ellenőrzési kötelezettség előírása sem.

Az Önkormányzat a 2007-2009. évek között **összességében** annak ellenére nem készült fel eredményesen a belső szabályozottság és szervezettség terén az európai uniós források igénybevételére és felhasználására, hogy a gazdasági programban, az ágazati, szakmai koncepciókban, tervekben megfogalmazott fejlesztési célkitűzésekhez kapcsolódtak az európai uniós támogatások, szabályozták a pályázatfigyelést végzők és a döntési, illetve a döntés előterjesztési jogkörrel rendelkezők közötti információszolgáltatási kötelezettséget. A belső ellenőrzési stratégiát megalapozó kockázatelemzés kiterjedt az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatokra. A Polgármesteri hivatalon belül biztosították a pályázatfigyelés, a pályázatkészítés és a fejlesztési feladatok lebonyolításának szervezeti és személyi feltételeit. Egy pályázat esetében külső szervezet igénybevételével biztosították a fejlesztési feladat lebonyolítását, továbbá a támogatási szerződésben foglalt határidőre az ellenőrzött projekt esetében a célkitűzést sikeresen megvalósították. Nem írták elő azonban a fejlesztési feladat lebonyolítását végzők – a köztisztviselők munkaköri leírásaiban és a külső személlyel, szervezettel kötött szerződésben – ellenőrzési kötelezettségeit.

Az Önkormányzat a 2005-2015. évek közötti időszakra rendelkezett informatikai stratégiával, amelyben a helyzetelemzés a meglévő infrastruktúra felméréséből, értékeléséből indult ki és meghatározták benne a tíz éves időszakra vonatkozó fejlesztési célokat, illetve prioritásokat. Az **elektronikus közszolgáltatás** fejlesztésénél meghatározták a fejlesztések eredményeként fokozatosan megvalósítani tervezett elektronikus szolgáltatási szinteket. A Képviselő-testület stratégiai célként kívánta elérni, hogy a 4. elektronikus szolgáltatási szint szerinti e-közszolgáltatási feladatokat a 2015. év végére biztosítani tudja a lakosság, illetve a vállalkozások számára. Az e-közszolgáltatási feladat ellátásának személyi feltételeit a Polgármesteri hivatalnál köztisztviselő alkalmazásával, valamint gazdasági társaságok megbízásával biztosították. Az Önkormányzat e-közszolgáltatási feladatokat ellátó informatikai rendszere egyes ügyszakokban a 2. elektronikus szolgáltatási szint követelményeinek megfelelően valósult meg. Az egyéni vállalkozói engedélyek tekintetében a 2010. év elejétől az Önkormányzat a 4. elektronikus szolgáltatási szintet biztosítja. A Polgármesteri hivatalban az e-közszolgáltatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi igénybevételének figyelési rendszerét nem alakították ki, így annak tapasztalatait nem értékelték.

Az Önkormányzat 2008. II. félévétől kötelezett az Eisztv. alapján a **közérdekű adatok** közzétételére. Az Önkormányzat honlapján a közzétételi listára előírt adatokat tartalmazó jegyzékre utaló hivatkozást a jogszabályban előírtaknak megfelelően alakították ki. A jegyző az Áht-ban előírtak ellenére nem tette közzé valamennyi, az Önkormányzat által nyújtott céljellegű működési és felhal-

mozási célú támogatás kedvezményezettének a nevét, a támogatás célját és összegét, illetve a támogatás megvalósításának a helyét. A jegyző az Önkormányzat pénzeszközei felhasználásával, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, a nettó öt millió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó összegű árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésére, vagyoneértékesítésre vonatkozó szerződések megnevezését, típusát, tárgyát a szerződést kötő felek nevét, a szerződés értékét, a határozott időre kötött szerződések esetében annak időtartamát a honlapon nem tette közzé valamennyi szerződés vonatkozásában, mellyel nem vette figyelembe az Áht. előírásait. A jegyző a 2006-2009. évi költségvetési beszámolók szöveges indoklását az Ámr.₁-ben előírtak ellenére nem tette közzé az Önkormányzat honlapján.

A költségvetés tervezési és a zárszámadás készítési folyamatok szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő szabályszerű végrehajtásában, mivel a jegyző a FEUVE rendszer keretében meghatározta az intézmények részére a költségvetési javaslat összeállításával kapcsolatos követelményeket, előírta annak ellenőrzését, hogy a költségvetési tervezéshez készített intézményi mutatószám felmérés adatai megalapozottak-e, továbbá előírta az intézmények által az állami támogatásokkal, hozzájárulásokkal történő elszámoláshoz közölt mutatószámok adatai megbízhatóságának, az intézményi pénzmaradványok kimunkálása szabályszerűségének ellenőrzését. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a jegyző nem írta elő a saját bevételek előirányzatai és a költségvetés megalapozását szolgáló helyi rendeletek összhangjának vizsgálatát. A költségvetés tervezési és zárszámadás készítési folyamatban a belső kontrollok működésének megfelelősége összességében kiváló volt, mivel az előírásoknak megfelelően ellenőrizték, hogy az intézmények teljesítették-e a költségvetési javaslat összeállításával kapcsolatban a részükre meghatározott követelményeket, az intézmények által az állami támogatásokkal, hozzájárulásokkal történő elszámoláshoz közölt mutatószámok adatainak megfelelőségét, az intézmények pénzmaradvány megállapításának szabályszerűségét. Annak ellenére összességében kiváló volt a kontrollok működésének megbízhatósága, hogy nem ellenőrizték a saját bevételek előirányzatai és a költségvetés megalapozását szolgáló helyi rendeletek összhangja biztosított-e.

A gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a **folyamatba épített ellenőrzési feladatok** szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában, mivel a jegyző elkészítette az előírt tartalommal a Polgármesteri hivatal SZMSZ-ét, továbbá szabályozta a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, utalványozás, érvényesítés rendjét, a szakmai teljesítés igazolásának a módját, kijelölte az azokat végző személyeket és írásban bízta meg az érvényesítőt. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a gazdasági szervezet ügyrendje nem tartalmazta részletesen a gazdasági szervezet által ellátott feladatokat, a vezetők és a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottak feladat-és hatáskörét, felelősségi körét, a helyettesítés rendjét, a leltározási és leltárkészítési szabályzat nem tartalmazta az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának a módját, az értékelési szabályzatban nem határozták meg az értékelések ellenőrzéséért felelős munkaköröket, az értékelési és ellenőrzési feladatok az érintett dolgozók munkaköri leírásában nem szerepeltek, nem készült az önköltségszámítás

rendjére vonatkozó belső szabályzat, az eszközök hasznosítási és selejtezési szabályzata nem tartalmazta a döntésre jogosultak körét, beleértve az üzemeltetésre átadott eszközöket is, illetve nem határozták meg az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzéséért felelős személyt, a számlarend nem tartalmazta minden alkalmazásra kijelölt számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát, a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, valamint a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet, az analitikus nyilvántartások formáját, tartalmát, vezetésének a módját, a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetését, dokumentálásának módját, az ellenőrzési nyomvonalban nem történt meg az adott tevékenység, feladat és a végrehajtásáért felelős szervezeti egység (személy) egyértelmű megfeleltetése, az ellenőrzési pontok kijelölése, az egyes tevékenység, feladat elvégzését igazoló dokumentum megnevezése, illetve azok elvégzését igazoló dokumentum fellelhetési helye a rendszerben, a kockázatkezelési eljárásrend nem tartalmazta a kockázatok folyamatgazdái, valamint a kockázatokra adható válaszingedmények beépítését a folyamatba.

A Polgármesteri hivatalban a 2009. évben az államháztartáson kívülre történő működési és felhalmozási célú pénzeszközáradásokkal, az állományba nem tartozók megbízási díjaival, a külső szolgáltatók által végzett karbantartásokkal, kisjavításokkal kapcsolatos kifizetések során a belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt, mivel a szakmai teljesítésigazolásra a jegyző által kijelölt személyek ezen kifizetések során ellenőrizték, szakmailag igazolták a kifizetések jogosultságát, összecsúsztatását és a szerződések, megrendelések, megállapodások teljesítését, valamint az utalványok ellenjegyzője meggyőződött a gazdálkodásra vonatkozó szabályok betartásáról, továbbá ellenőrizte a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés megtörténtét.

A Polgármesteri hivatalban a pénzügyi-számviteli tevékenységhez kapcsolódó **informatikai feladatok** szabályozottságának hiányosságai közepes kockázatot jelentettek az informatikai feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában, mivel a Számítástechnikai Védelmi Szabályzatot nem aktualizálták az ASP rendszer működtetésével kapcsolatos feladatokkal, a hozzáférési jogosultságok ellenőrzésére személyt, illetve a pénzügyi-számviteli rendszerről lekérhető ellenőrzési lista (napló) vizsgálatáért felelős személyt nem jelöltek ki, a szabályzatokban nem tiltották a pénzügyi-számviteli szoftvereket fejlesztő cég bármilyen típusú hozzáférését az éles rendszerhez, nem szabályozták a pénzügyi-számviteli szoftver-változások ellenőrzésére, tesztelésére vonatkozó eljárásokat, azok mentési eljárásainak a módját, rendjét, felelősségét. A 2009. évben a pénzügyi-számviteli tevékenységhez kapcsolódó informatikai feladatoknál a kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége jó volt, mivel a hozzáférési jogosultságokra vonatkozó nyilvántartás teljes körűségét és naprakészségét, valamint ellenőrizhetőségét biztosították, a pénzügyi-számviteli programoknál a jelszavakra előírt szabályokat betartották, a pénzügyi-számviteli rendszer előírt adatainak merevlemezre való mentését elvégezték, azonban a hiányos szabályozás miatt nem tesztelték az elmúlt kettő évben a katasztrófa elhárítási tervet, a pénzügyi-számviteli adatok elektronikus tárolását nem a Polgármesteri hivatalban végzik, a program elemekre vonatkozó változáskezelési eljárásokat, azok ellenőrzését, tesztelését nem dokumentálták, nem történt

meg az ellenőrzési listák adatainak, továbbá az elmúlt egy évben annak ellenőrzése, hogy az elmentett állományokból a pénzügyi számviteli adatok teljes körűen helyreállíthatóak. A feltárt hiányosságok nem veszélyeztették az informatikai rendszerek megfelelő működtetését.

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési feladatok ellátására társulási megállapodást kötött a Társulással, amely megfelelt az Ötv. előírásainak. A **belső ellenőrzés** szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozása a belső ellenőrzési feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában összességében alacsony kockázatot jelentett, mivel a belső ellenőrzési kézikönyvet a Társulás munkaszervezetének vezetője és a jegyző jóváhagyta, a belső ellenőrzés rendelkezett kockázatelemzésen alapuló stratégiai ellenőrzési tervvel, az Önkormányzat éves belső ellenőrzési tervét a Képviselő-testület hagyta jóvá, az ellenőrzések lefolytatásához ellenőrzési programokat készítettek, a belső ellenőrzési vezető meghatározta a belső ellenőrzések nyilvántartásával kapcsolatos előírásokat. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a megállapodásban vagy más dokumentumban nem rendelkeztek arról, hogy a belső ellenőrzési vezető számára a Ber-ben meghatározott tevékenységeket milyen módon látják el, továbbá a munkaszervezet vezetője által kinevezett belső ellenőrzési vezető személyéről megállapodásban vagy más dokumentumban nem határoztak, nem írták elő az éves ellenőrzési tervek összeállításához kapcsolódóan a jegyző írásos véleményének a figyelembevételi kötelezettségét. A Polgármesteri hivatalban a 2009. évben a belső ellenőrzés működésénél a kialakított kontrollok megfelelősége összességében kiváló volt, mivel az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés ellátásának módja megfelelt az előírtaknak, a tervezett ellenőrzéseket a belső ellenőrzési vezető által jóváhagyott program alapján hajtották végre, a 2009. évben a Polgármesteri hivatalban négy, az intézményeknél három, a 2010. I. félévben a Polgármesteri hivatalban kettő, az intézményeknél egy, az Önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságnál egy-egy ellenőrzést folytattak le, a belső ellenőrzésekről készült jelentések tartalmazták a jogszabály és az ellenőrzési kézikönyvben előírtakat. Annak ellenére összességében kiváló volt a belső ellenőrzés működésének megfelelősége, hogy a belső ellenőrzési vezető az elvégzett ellenőrzésekről az előírt nyilvántartást nem vezette. A polgármester az Ötv. előírásai szerint a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg a Képviselő-testület elé terjesztette a költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített 2009. évi összefoglaló jelentést.

Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2005. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ 31 szabályszerűségi és 12 célszerűségi javaslatot tett. A Képviselő-testület az ÁSZ jelentést megismerte és az intézkedési tervet elfogadta. Az **ÁSZ ellenőrzés** által tett javaslatok közül 33 hasznosult, öt-öt részben, illetve nem valósult meg. A megtett intézkedések hatására megvalósultak a költségvetési koncepcióhoz és rendelethez csatolandó dokumentumokra, a költségvetési rendelet módosítás határidejére, a jóváhagyott előirányzatokon belüli gazdálkodásra, a gazdálkodási és a pénzügyi-számviteli feladatellátás szabályozottságának biztosítására, a bizonylatok alaki, tartalmi követelményeknek való megfelelésére, a gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlásának, a követelések, részesedések, értékpapírok év végi értékelésének, a céljelleggel nyújtott támogatások szabályszerűségére, a zárszámadási rendelet szerkezetére, tartalmára, mellékleteire vonatkozó követelményekre, a kisebbségi önkormányzatokkal a

---

gazdálkodási és ellenőrzési jogköreinek szabályozására, a belső ellenőrzési rendszer kialakítására, a stratégiai és éves tervek meghatározására, a belső ellenőrzés lefolytatására, a Polgármesteri hivatal SZMSZ-ének elkészítésére vonatkozó javaslatok.

Részben hasznosult a jegyző részére tett azon javaslat, amely szerint a költségvetési és zárszámadási rendelettervezet tartalmazza a kiemelt előirányzatok között a speciális célú támogatások előirányzatát. A 2006. évi költségvetési rendeletben a jegyző szerepeltette a speciális célú támogatások előirányzatát, de a 2006. évi zárszámadási rendeletben annak teljesítését nem. A pénzkezelési szabályzat tartalmára vonatkozó javaslat alapján a jegyző intézkedett az elszámolási számlához kapcsolódó alszámlák nevesítéséről, szabályozta a bankszámlák és a pénztárkapcsolat rendszerét, kijelölte a pénztárellenőrzőket, de nem írta elő az ügyfélterminál használatának a rendjét, illetve a pénztárellenőrzés gyakoriságát. A kisebbségi önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó javaslat alapján a jegyző kiterjesztette a számviteli politika hatályát a kisebbségi önkormányzatokra, a pénzgazdálkodási szabályzat tartalmazta az operatív gazdálkodásukkal kapcsolatos feladatokat, illetve a feladatokat ellátók felhatalmazását, de az Áhsz-ben előírtak ellenére a számlarendben a jegyző nem szabályozta a kisebbségi önkormányzatok gazdálkodással összefüggő sajátos feladatait, illetve a leltározási szabályzat hatályát nem terjesztette ki a kisebbségi önkormányzatokra; a költségvetési előirányzatokból – a nettó öt millió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó értékű – építési beruházások, szolgáltatás megrendelések, árubeszerezések esetében a szerződések meghatározott adatainak közzétételére vonatkozó javaslat ellenére a jegyző a közzétételt az Áht. előírása ellenére teljes körűen nem biztosította.

Nem hasznosult a polgármesternek az Áht-ban előírt mérlegek, kimutatások tartalmának meghatározásáról szóló előterjesztés Képviselő-testület elé terjesztésére vonatkozó javaslat, mert az előterjesztést a jegyző nem készítette el; a jegyzőnek a leltározási szabályzat az üzemeltetésre kezelésre átadott eszközökkel való kiterjesztésére vonatkozó javaslat; a jegyzőnek a költségvetési és a zárszámadási rendelet összehasonlíthatóságára vonatkozó javaslat, mert a 2006. évi költségvetési rendelet az Áht. előírása ellenére nem összehasonlítható a 2006. évi zárszámadási rendelettel; jegyzőnek a zárszámadási rendelettervezetre vonatkozó azon javaslat, amely szerint tartalmazza az önálló és részben önálló gazdálkodású intézmények létszámkereteit.

A munka színvonalának javítása érdekében tett javaslatokból hasznosult a gazdálkodási jogkörrel felhatalmazott dolgozók e jogkörükben ellátott feladataikról történő beszámoltatásukra vonatkozó javaslat; integrált számítástechnikai rendszert vezettek be a pénzügyi gazdálkodás területén; rögzítették a pénzügyi-gazdasági területen dolgozók munkaköri leírásában az informatikai rendszer használatát; a vagyongazdálkodási rendeletben előírták, hogy az önkormányzati vagyon részét képező vagyontárgy értékesítését vagy egyéb módon történő hasznosítását megelőzően az adott vagyontárgy forgalmi értékét értékbéslés alapján kell meghatározni; a polgármesteri keretből nyújtott támogatásokra vonatkozó megállapodásokban előírták a számadási kötelezettséget; elrendelték, hogy nem költségvetési szervek számára nyújtott céljellegű támogatás csak megállapodás alapján nyújtható, és meghatározták a számadás beadásának időpontját; szabályozták a Polgármesteri hivatalban a pá-

lyázatok előkészítésével, a projektek lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.

Részben hasznosultak a jegyző részére a kontrollmechanizmusok működtetésére, a belső szabályzatokban, valamint a munkaköri leírásokban a különböző munkafolyamatok ellenőrzési pontjainak kijelölésére vonatkozó javaslatok, mivel biztosította a kontrollok működését, a belső szabályzatokban meghatározta a különböző munkafolyamatok ellenőrzésre kijelölt pontjait, az ellenőrzések viszonyítási alapjait, a munkaköri leírásokat felülvizsgálta, de nem írta elő azokban az értékelési szabályzatban, az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzatában, illetve a számlarendben rögzített feladatok ellátását. Nem hasznosult a jegyző részére a költségvetési rendeletmódosítás-tervezetek és költségvetési rendelet összehasonlíthatóságára tett javaslat.

Az Önkormányzatnál az **ÁSZ** a 2005. évi átfogó ellenőrzésen túl a 2006-2009. évek között **négy vizsgálatot** végzett. A Magyar Köztársaság éves költségvetése végrehajtásának ellenőrzése keretében vizsgálta a 2006. évben az Önkormányzat beruházásaihoz és rekonstrukcióihoz nyújtott felhalmozási célú támogatásokat, a 2007. évben az Önkormányzat normatív hozzájárulásai igénylésének és elszámolásának szabályszerűségét. A helyi önkormányzatok beruházásaihoz és rekonstrukcióihoz nyújtott felhalmozási célú támogatások vizsgálatáról készített számvevői jelentés három szabályszerűségi és kettő célszerűségi javaslatot fogalmazott meg. Az ellenőrzési tapasztalatokról szóló tájékoztatást a Képviselő-testület elfogadta, és a javaslatok alapján intézkedési tervben rögzítették a feladatokat, amelyek alapján megtörtént a fejlesztési célú támogatások kiegyenlítően, kollaúdált számla alapján történő igénylése, a kiadások teljesítése előtt elvégezték a teljesítés szakmai igazolását, a pénzgazdálkodási szabályzatot kiegészítették a szakmai teljesítésigazolás módjával és az azt végző személyek kijelölésével. A helyi önkormányzatok 2006. évi normatív hozzájárulásainak igénylése és elszámolása vizsgálatáról készített számvevői jelentés a polgármesternek két célszerűségi, a jegyzőnek 11 szabályszerűségi és öt célszerűségi javaslatot fogalmazott meg. Az ellenőrzés tapasztalatairól szóló tájékoztatót a Képviselő-testület határozatában jóváhagyta és intézkedési tervet fogadott el a feltárt hiányosságok kiküszöbölésére. Intézkedtek valamennyi javaslat realizálásáról, amelyek alapján megtörtént a jogosulatlanul igénybevett normatív hozzájárulás visszafizetése, a házi segítségnyújtás gondozási körzeteinek felülvizsgálata és módosítása, a normatív hozzájárulások igénylésére és elszámolását vonatkozó előírások betartása, továbbá gondoskodtak az azokat megalapozó dokumentumok, nyilvántartások beszerzéséről és naprakész, pontos vezetéséről, az intézményhálózaton belül egységes elektronikus nyilvántartás kialakításáról, a belső ellenőrzés vizsgálatáról. Az **ÁSZ** 2005. december hónapban a hajléktalanokat ellátó intézményrendszert, illetve 2008. április hónapban a közbeszerzési rendszer működését vizsgálta az Önkormányzatnál, az ellenőrzésekről készült számvevői jelentések nem tartalmaztak javaslatokat.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a polgármesternek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. gondoskodik az Önkormányzat gazdálkodásának 2005. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi javaslat végrehajtásáról;

a munka színvonalának javítása érdekében

2. kezdeményezze, hogy a számvevői jelentésben foglaltakat a Képviselő-testület tárgyalja meg és a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében készítsen intézkedési tervet a határidők és felelősök megjelölésével. Az intézkedési tervet, annak elfogadását követő 30 napon belül küldje meg az ÁSZ Baranya Megyei Ellenőrzési Irodája részére.

a jegyzőnek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. gondoskodik arról, hogy az Áht. 8/A. § (7) bekezdés előírása alapján a költségvetési rendeltervezet költségvetési bevétele és kiadása ne tartalmazzon finanszírozási célú bevételeket, valamint finanszírozási célú kiadásokat;
2. készítsen az Önkormányzat pénzállományának alakulásáról az Ámr.₂ 201. § (1) bekezdésében előírtak szerint likviditási tervet;
3. intézkedjen az Áht. 15/A. § (1) bekezdése alapján valamennyi, nem normatív, céljellegű, működési és fejlesztési támogatás esetében a kedvezményezettek nevének, a támogatás céljának, összegének, a támogatással megvalósuló program megvalósítási helyének, továbbá az Áht. 15/B. § (1) bekezdésének megfelelően a pénzeszközei felhasználásával, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, a nettó öt millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó értékű – árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó – valamennyi szerződés esetében a szerződések megnevezésének, tárgyának, a szerződő felek nevének, a szerződés értékének, időtartamának az Önkormányzat honlapján történő közzétételéről;
4. gondoskodik, hogy a költségvetési rendeletben és azok módosításaiban önkormányzati szinten mutassák be az Ámr.₂ 36. § (1) bekezdésének h) pontjában foglaltak alapján a többéves kihatással járó európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztési feladat előirányzatait éves bontásban illetve elkülönítve mutassák be az Ámr.₂ 36. § (1) bekezdés l) pontjában foglaltak szerint az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztések bevételeit és kiadásait;
5. írja elő a költségvetési tervezés és a zárszámadás készítési folyamat szabályozottsága érdekében az Ámr.₂ 155-156. §-ban foglaltaknak megfelelően a saját bevételek

(helyi adók, intézményi térítési díjak, egyéb szolgáltatási díjak) előirányzatai és a költségvetés megalapozását szolgáló helyi rendeletek összhangjának dokumentált ellenőrzését;

6. a gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályszerű végrehajtási feltételeinek kialakítása érdekében
  - a) gondoskodjon arról, hogy az Ügyrend részletesen tartalmazza a gazdasági szervezet által ellátandó feladatokat, a vezetők és a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottak feladat- és hatáskörét, felelősségi körét, a helyettesítés rendjét, a szervezeten belüli és külső kapcsolattartás módját az Ámr.₂ 20. § (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően;
  - b) egészítse ki a leltározási szabályzatot az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának módjával az Áhsz. 37. § (4) és (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően;
  - c) gondoskodjon az önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzat elkészítéséről az Áhsz. 8. § (4) bekezdés c) pontjában, illetve (16) bekezdésében, továbbá az Ámr.₂ 81. § (6)-(8) bekezdésében foglaltak szerint;
  - d) gondoskodjon arról, hogy az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzata tartalmazza az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzéséért felelős személy meghatározását az Ámr.₂ 155. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően;
  - e) biztosítsa, hogy a számlarend tartalmazza a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés a)-d) pontjai alapján minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését, a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát, a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet, valamint az Áhsz. 49. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az analitikus nyilvántartások formáját, tartalmát, vezetésének módját, a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetését, dokumentálásának módját;
  - f) biztosítsa, hogy az Ámr.₂ 156. § (2) bekezdésében előírtak, és az Ámr.₂ 155. § (3) bekezdésében hivatkozott *"Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók"* alapján az ellenőrzési nyomvonal tartalmazza az adott tevékenység, feladat és a végrehajtásáért felelős szervezeti egység (személy) megnevezését, az ellenőrzési pontokat, az egyes tevékenység elvégzését igazoló dokumentum megnevezését, fellelhetési helyét a rendszerben;
  - g) gondoskodjon arról, hogy az Ámr.₂ 157. § (1)-(4) bekezdésében foglaltaknak, illetve *"Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók"*-nak megfelelően a kockázatkezelési szabályzat tartalmazza a kockázatok folyamatgazdait, a válaszhintézkedések beépítését a folyamatba;

---

7. a belső ellenőrzés megfelelő működése érdekében

- h) gondoskodjon arról, hogy a Társulással kötött megállapodásban rendelkezzenek a belső ellenőrzési vezető számára a Ber. 12. §-ában meghatározott tevékenységek ellátási módjáról a Ber. 4/A. § (2) bekezdésének előírása szerint, továbbá megállapodásban határozzák meg a belső ellenőrzési vezető személyét;
- i) kezdeményezze, hogy az éves ellenőrzési terv összeállítása az írásos véleményének figyelembevételével történjen a Ber. 32/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően;
- j) biztosítsa, hogy a belső ellenőrzési vezető vezessen nyilvántartást az elvégzett belső ellenőrzésekről a Ber. 32. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

8. gondoskodjon az Önkormányzat gazdálkodásának 2005. évi átfogó ellenőrzései során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosításáról;

a munka színvonalának javítása érdekében

- 9. tájékoztassa – évente végzett számítások alapján – a Képviselő-testületet az Önkormányzat eladósodásának növekedésére figyelemmel arról, hogy a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségét az Önkormányzat milyen feltételek biztosítása mellett tudja teljesíteni;
- 10. az európai uniós források igénybevételére és felhasználására történt felkészülés szabályozottsága, szervezettsége érdekében
  - a) egészítse ki a köztisztviselők munkaköri leírásait európai uniós fejlesztések lebonyolítási feladatainak részletezésével illetve az azzal kapcsolatos ellenőrzési feladatokkal;
  - b) írja elő az európai uniós fejlesztések projektmenedzseri tevékenységének ellátására külső szervezettel kötött szerződésekben az ellenőrzés, kapcsolattartás rendjét, a személyre szóló felelősségi szabályokat;
- 11. gondoskodjon arról, hogy kialakításra kerüljön az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi igénybevételének figyelési rendszere, továbbá biztosítsa azt, hogy az e-közigazgatási feladatokat ügyfelek általi igénybevétele rendszeresen értékelésre kerüljön;
- 12. egészítse ki az értékelési szabályzatot az értékelésért felelős munkakörökkel, az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzatát a döntéshozatalra jogosultak körével, beleértve az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközöket is;
- 13. egészítse a pénzügyi-gazdasági területen foglalkoztatott köztisztviselők munkaköri leírásait az elkészített pénzügyi-számviteli szabályzatokban meghatározott értékelési, ellenőrzési, selejtezési feladatokkal;

14. gondoskodjon a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásánál alkalmazott informatikai rendszer szabályozottságának biztosítása, a belső kontrolljainak működtetése érdekében
- a) a Számítástechnikai Védelmi Szabályzat az ASP rendszer működtetésével kapcsolatos feladatokkal történő kiegészítéséről;
  - b) a hozzáférési jogosultságok ellenőrzéséről, a pénzügyi-számviteli rendszerből lekérhető ellenőrzési lista vizsgálatára felelős személy kijelöléséről és az ellenőrzés végrehajtásáról;
  - c) a pénzügyi-számviteli szoftvereket fejlesztő gazdasági társaság éles rendszerhez történő bármilyen típusú hozzáféréseinek a tiltásáról;
  - d) a pénzügyi-számviteli szoftver-változások ellenőrzésére, tesztelésére vonatkozó eljárások, azok mentési módjának, eljárás rendjének, felelőseinek szabályozásáról, az ellenőrzések, eljárások végrehajtásáról;
  - e) a pénzügyi-számviteli adatokról őrizzenek biztonsági másolatot a Polgármesteri hivatalban.

A polgármester az Ötv. 92. § (10) bekezdés előírásainak megfelelően a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg a Képviselő-testület elé terjesztette⁷¹ a költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített 2009. évi összefoglaló jelentést.

A 2005. évi átfogó ÁSZ ellenőrzés javaslatára tett intézkedés eredményeként javult a belső ellenőrzési feladatok végrehajtásának színvonala, mivel a belső ellenőrzési jelentések tartalmaztak javaslatokat, ajánlásokat, az ellenőrzöttek a javaslatok teljesítésére intézkedési tervekkel készültek.

4. AZ ÁSZ KORÁBBI ELLENŐRZÉSI JAVASLATAI ALAPJÁN KÉSZÍTETT INTÉZKEDÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA, HASZNOSÍTÁSA

4.1. Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének átfogó ellenőrzése során tett javaslatok végrehajtására tervezett intézkedések megvalósítása

Az ÁSZ az Önkormányzat gazdálkodási rendszerét a 2005. évben ellenőrizte átfogó jelleggel, amelynek során **31 szabályszerűségi és 12 célszerűségi** javaslatot tett. A Képviselő-testület az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2005. évi átfogó ellenőrzéséről készült ÁSZ jelentést megismerte, az intézkedési tervet megtárgyalta és azt a 96/2005. (V. 26.) számú határozatával elfogadta.

Az ÁSZ által tett **javaslatokból az intézkedési tervben foglalt határidőre⁷² 76,8% hasznosult, 11,6% részben valósult meg és 11,6% nem teljesült.** A szabályszerűségi javaslatok 74,2%-a teljesült, 12,9%-a részben teljesült, 12,9%-a nem hasznosult. A célszerűségi javaslatok 83,4%-át realizálták, 8,3-8,3%-a részben hasznosult, illetve nem teljesült.

A következő **szabályszerűségi javaslatokat valósították meg:**

- a 2006. évi költségvetési koncepció tervezethez, valamint a 2006. évi költségvetési rendelettervezethez csatolták a Pénzügyi bizottság koncepció tervezetről, illetve költségvetési rendelettervezetről szóló véleményét;
- az Önkormányzat a 2006. évi zárszámadási rendeletében foglaltak szerint a kiemelt előirányzatokon belül gazdálkodott;
- a 2006. évi költségvetési rendelet 6/b. számú mellékletében „köteles feladat”-ként a Képviselő-testület meghatározta az Önkormányzat kötelező feladatait és ellátásukra biztosított előirányzatokat;
- a 2006. évi zárszámadási rendelettervezethez - a Képviselő-testület elé terjesztésekor - csatolták az Önkormányzat vagyonkimutatását, a többéves ki-

⁷¹ A Képviselő-testület a 2010. május 6-i ülésén a zárszámadási rendelettervezettel együtt tárgyalta az éves összefoglaló jelentést.

⁷² A Képviselő-testület 96/2005. (V. 26.) számú határozatával elfogadott intézkedési tervben a határidőre az „értelem szerint” megjelölést használták.

---

hatással járó döntések számszerűsítését, évenkénti bontásban, valamint összesítve, továbbá a helyi kisebbségi önkormányzatok mérlegeit;

- a 2006. évi költségvetési rendelet 6/a. számú mellékletében a Képviselő-testület meghatározta az Önkormányzat nem kötelező feladatait és azok ellátását szolgáló forrásokat;
- az Önkormányzat 2006. évi költségvetési koncepcióját a helyben képződő bevételek és az ismert kötelezettségek figyelembevételével állították össze;
- a 2006. évi költségvetési rendelethez mellékeltek a kisebbségi önkormányzatok előírás szerint elkészített költségvetési határozatait;
- az Önkormányzat 2006. évi költségvetését hat alkalommal az előírt határidőkben⁷³ módosították;
- a 2006. évi költségvetési rendelet 7. § (13) bekezdésében úgy döntött a Képviselő-testület, hogy a folyószámlahitel felvételéről külön előterjesztés keretében dönt;
- az előírásoknak megfelelően elkészítették a Polgármesteri hivatal SZMSZ-ét;
- a pénzgazdálkodási szabályzat tartalmazta a gazdálkodási és ellenőrzési feladatokra vonatkozó összeférhetlenségi követelményeket;
- intézkedtek, hogy az Önkormányzat önálló és részben önálló intézményei rendelkezzenek számviteli politikával és a hozzákapcsolódó szabályzatokkal;
- a 2008. január 1-től hatályos számviteli politika 12. pontjában szabályozták mi tekinthető figyelembe veendő szempontnak a megbízható és valós összkép kialakítását befolyásoló lényeges információnál a vagyonértékű jogok és szellemi termékek minősítéséhez;
- intézkedtek, hogy a számviteli bizonylatok az előírásoknak teljes körűen megfeleljenek, a számviteli nyilvántartásokban a rögzítése időpontját feltüntették;
- gondoskodtak arról, hogy az utalványozás az előírt tartalomnak megfelelően történjen;
- biztosították a kisebbségi önkormányzatoknál az előzetes írásbeli kötelezettségvállalások ellenjegyzését;
- a pénzgazdálkodási szabályzatban rendelkeztek a kisebbségi önkormányzatoknál a szakmai teljesítésgazolás szabályozásáról, az azt végzők kijelöléséről és a feladat végrehajtásáról;
- biztosították, hogy a Polgármesteri hivatal tárgyi eszközei után az előírásoknak megfelelően, negyedévente számolják el az értékcsökkenési leírást;

---

⁷³ Az Önkormányzat 11/2005. (IV. 15.), 16/2005. (VI. 1.), 18/2005. (VI. 30.), 24/2005. (IX. 30.), 30/2005. (XI. 2.) és 31/2005. (XII. 12.) számú rendeleteivel.

- gondoskodtak arról, hogy az alapítványi és közalapítványi támogatásokról a Képviselő-testület döntsön;
- a céljellegű, nem szociális ellátásként nyújtott támogatások jogszerű felhasználását az elszámoláshoz csatolt bizonylat másolatok felülvizsgálatával ellenőrizték;
- a Vagyonrendelet 28. §-ában a Képviselő-testület szabályozta a követelésről való lemondás eseteit és módját;
- A 2009. és 2010. években készült belső ellenőrzési jelentések tartalmaztak javaslatokat, ajánlásokat. Az ellenőrzöttek a javaslatok megvalósítására készítettek intézkedési terveket;
- intézkedtek a stratégiai ellenőrzési terv elkészítéséről, az éves ellenőrzési tervhez mellékeltek az azt megalapozó elemzéseket. Az éves ellenőrzési terv tartalmazta az ellenőrzések célját, az ellenőrzések módszereit;

A következő **szabályszerűségi javaslatokat részben hasznosították:**

- a jegyző intézkedett, hogy a 2006. évi költségvetési rendelettervezet tartalmazza a speciális célú támogatásokat, azonban az Áht. 69. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve a 2006. évi zárszámadási rendelet nem;
- a jegyző nevesítette a pénzkezelési szabályzatban az elszámolási számlához kapcsolódó alszámlákat, szabályozta a bankszámlák és a pénztárkapcsolat rendszerét, kijelölte a pénztárellenőröket, de nem írta elő az ügyfélterminál használatának a rendjét, illetve a pénztárellenőrzés gyakoriságát;
- a jegyző kiterjesztette a számviteli politika hatályát a kisebbségi önkormányzatokra, a pénzgazdálkodási szabályzat tartalmazta az operatív gazdálkodásukkal kapcsolatos feladatokat, illetve a feladatokat ellátók felhatalmazását, de az Áhsz. 49. §-ában előírtak ellenére a számlarendben nem szabályozta a kisebbségi önkormányzat gazdálkodással összefüggő sajátos feladatait, illetve a leltározási szabályzat hatályát nem terjesztették ki a kisebbségi önkormányzatokra az Áhsz. 8. és 37. §-ai alapján;
- a jegyző intézkedett a költségvetési előirányzatokból – a nettó öt millió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó értékű – építési beruházások, szolgáltatás megrendelések, árubeszerzések esetében a szerződések meghatározott adatainak az Önkormányzat honlapján történő közzétételéről, azonban ez nem teljes körűen⁷⁴ történt, megsértve az Áht. 15/B. §-ának előírását.

A következő **szabályszerűségi javaslatokat nem teljesítették:**

- a polgármester – az intézkedési terv elfogadását követően - nem terjesztette a képviselő-testület elé az Áht. 118. §-ában előírt mérlegek, kimutatások tartalmának meghatározásáról szóló előterjesztést, mert a jegyző nem készítette el azt;

⁷⁴ A közzétételi kötelezettséget a szerződések 72,7%-ában teljesítették.

- a jegyző az Áhsz. 37. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére, tekintettel a 37. § (1) bekezdés előírására nem terjesztette ki a leltározási szabályzatot az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök leltározására;
- a jegyző – az intézkedési terv elfogadását követően – az Áht. 18. §-ában foglaltakat megsértve a 2006. évi zárszámadási rendeletet nem a 2006. évi költségvetési rendelettel összehasonlítható módon készítette el;
- a jegyző – az intézkedési terv elfogadását követően – a 2006. évi zárszámadási rendelettervezet elkészítésekor nem vette figyelembe az Ámr.₁ 29. § (1) bekezdés f) pontjának⁷⁵ előírását, mert nem szerepeltette az önálló és részben önállóan működő költségvetési szervek éves létszámkeretét;

A következő **célszerűségi javaslatokat valósították meg:**

- a jegyző – nyilatkozata szerint – a gazdálkodási jogkörrel felhatalmazott dolgozók az e jogkörükben ellátott feladataikról a heti rendszerességgel megtartott irodavezetői értekezleten beszámolnak;
- módosították az Ügyrendet, szabályozták a dolgozók feladat- és hatáskörét;
- bevezették a pénzügyi gazdálkodás területén a Corso integrált költségvetési rendszert 2006. augusztus 31-től;
- rögzítették a pénzügyi-gazdasági területen dolgozók munkaköri leírásába az informatika rendszer használatát;
- a Vagyonrendelet 17. §-a előírta, hogy az önkormányzati vagyon részét képező vagyontárgy forgalmi értékét az adott vagyontárgy értékesítésére, vagy egyéb módon történő hasznosítására irányuló döntést megelőzően forgalmi értékbecslés alapján kell meghatározni;
- A polgármesteri keretből nyújtott támogatásokra vonatkozó megállapodások 4. pontja tartalmazza az elszámolási kötelezettséget, illetve elmulasztásának jogkövetkezményeit;
- a 2009. évi költségvetési rendelet 5. § (8) bekezdése szerint a nem költségvetési szervek céljellegű támogatására 59 millió Ft pályázati keretösszeget hagyott jóvá a Képviselő-testület. Előírták, hogy szervezeteknek, magánszemélyeknek támogatás csak megállapodás alapján nyújtható. A támogatás felhasználásáról a támogatott 2010. január 31-ig köteles elszámolni, illetve a támogatás havi rendszerességgel történő kiutalása esetén az elszámolás a kiutalást követő negyedév végén esedékes, amelynek elmulasztása a támogatás kiutalásának felfüggesztését vonja maga után. Az elszámolások ellenőrzését az Intézményfelügyeleti iroda köztisztviselője végzi, akinek munkaköri leírásában a feladat ellátását a jegyző előírta;
- A Polgármesteri hivatalban a pályázati szabályzatban szabályozták a pályázatok előkészítését, elkészítését, a projektek lebonyolítását és ellenőrzését;

⁷⁵ Az Ámr.₁ 29 § (1) bekezdésének f) pontjában foglaltakat 2010. január 1-től az Ámr.₂ 36. § (1) bekezdésének f) pontja tartalmazza.

- az ÁSZ korábbi ellenőrzések megállapításaira tett javaslatokat megvalósították, mert a rendszeres szociális segélyre jogosultságot a szociális rendele-
tükben meghatározottak szerint veszik figyelembe, valamint az üzemelte-
tésre átadott vízi- és szennyvízközműveket az analitikus nyilvántartásokban
üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök jogcímen számba vették.

A célszerűségi javaslatok közül részben hasznosult a jegyző részére a kontrollmechanizmusok működtetésére, a belső szabályzatokban, valamint a munkaköri leírásokban a különböző munkafolyamatok ellenőrzési pontjainak kijelölésére vonatkozó javaslat, mert biztosította a kontrollmechanizmusok működését, a belső szabályzatokban meghatározta a különböző munkafolyamatok ellenőrzésre kijelölt pontjait, az ellenőrzések viszonyítási alapjait, a munkaköri leírásokat felülvizsgálta, de nem írta elő azokban az értékelési szabályzatban, az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzatában, illetve a számlarendben rögzített feladatok ellátását.

A célszerűségi javaslatok közül nem teljesült a jegyző részére, a költségvetési rendeletmódosítás tervezet és a költségvetési rendelet összehasonlíthatóságára tett javaslat, mert nem gondoskodott arról, hogy a 2006. évi költségvetési rendeletmódosítás-tervezetek a költségvetési rendelettel összehasonlítható módon készüljenek el, tartalmazzák az eredeti előirányzatokat és a rendeletmódosítással érintett mellékleteket.

A javaslatok hasznosítása eredményeként összességében javult az önkormányzati gazdálkodás, a költségvetési rendeletkészítés szabályszerűsége, a gazdálkodási és pénzügyi-számviteli feladatok szabályozottsága és működése, a céljellelő támogatások elszámolások szabályszerűsége, a belső ellenőrzési rendszer kialakítása és működtetése.

4.2. A zárszámadáshoz kapcsolódó (állami hozzájárulások, támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzése), valamint a további vizsgálatok esetében a megállapítások, javaslatok alapján tett intézkedések

Az Önkormányzatnál az ÁSZ a 2005. évi átfogó ellenőrzésen túl **a 2006-2009. évek között négy vizsgálatot végzett.**

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése keretében az ÁSZ 2006. március hónapban vizsgálta a helyi önkormányzatok beruházásaihoz és rekonstrukcióihoz nyújtott 2005. évi felhalmozási célú támogatásokat. Az ellenőrzésről készült számvevői jelentés a polgármesternek egy célszerűségi, a jegyzőnek három szabályszerűségi, egy célszerűségi javaslatot fogalmazott meg. Az ellenőrzési tapasztalatokról szóló tájékoztatást a Képviselő-testület az 54/2006. (III. 30.) számú határozatával elfogadta, és a határozat 2. pontjában utasította a jegyzőt a Polgármesteri hivatal belső szabályzatainak - a jelentésben megfogalmazott javaslatoknak megfelelő - módosítására a határidő és a felelősök megjelölésével. A szabályszerűségi javaslatok megvalósítása érdekében intézkedtek, hogy címzett és céltámogatásokat teljesítést igazoló, kiegyenlített, kollaudált számla alapján igényeljenek, a kiadások teljesítése előtt minden esetben elvégezzék a teljesítés szakmai igazolását, a pénz-